Suomen Riistakeskus näkemyksiä: HE 103/2019 vp (laki hyljetuotteiden kaupasta)

Mikko Toivola
MmV 13.02.2020
Suomen riistakeskus

© Suomen riistakeskus

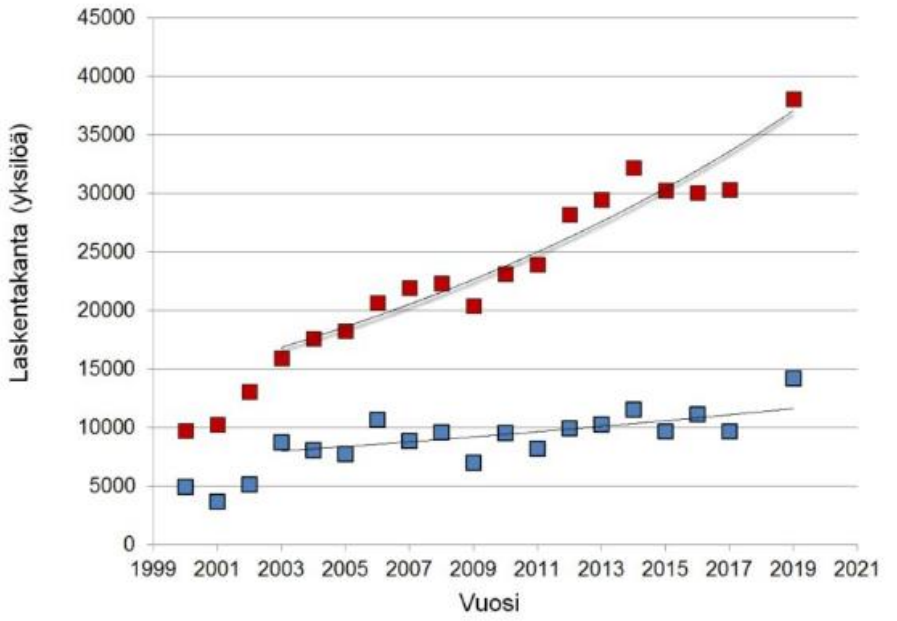

Laskennoissa nähdyt hallit koko Itämerellä (punaiset neliöt) ja Suomessa (siniset neliöt).

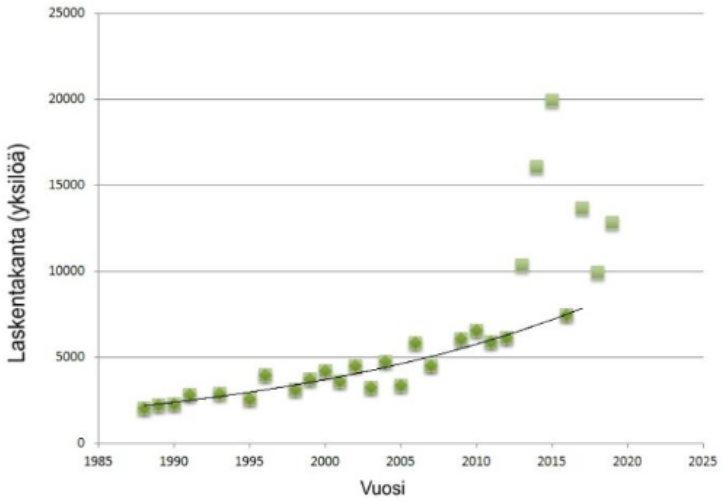

Suomen alueen norppalaskennat rahoittaa ympäristöministeriö. Laskentojen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa Luke yhteistyössä Metsähallituksen ja Suomen WWF:n kanssa. Perämeren norppalaskennoista vastaa Ruotsin luonnonhistoriallinen museo (Naturhistoriska riksmuseet).

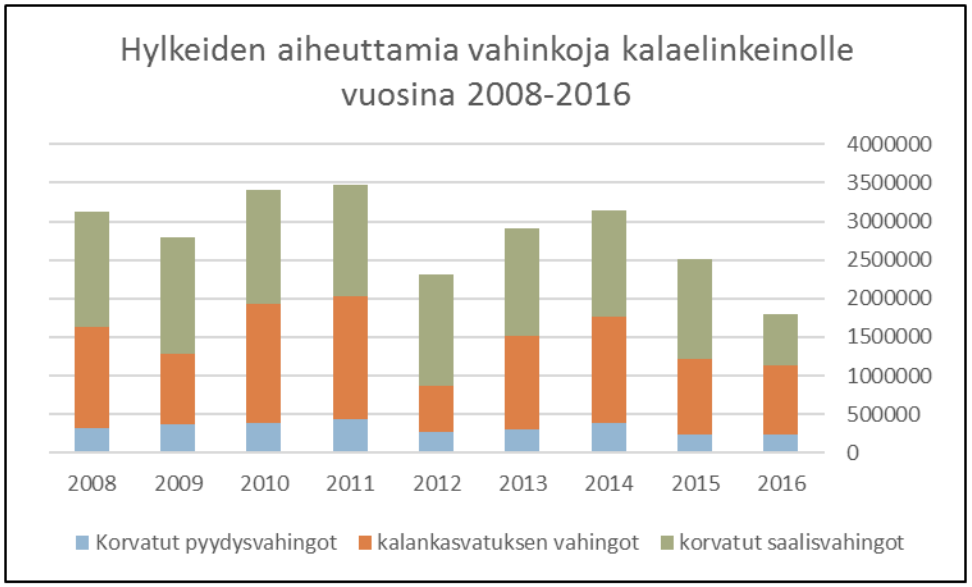

Lähde: Vahinkovakuutusyhdistykset MMM, Ely-keskukset, Luke

Hallituksen esityksestä

- Perusta asialle luotiin EU:ssa jo 2009.
- Lopullinen hyljetuotteiden kauppakielto saatiin 6.10.2015 tulleen EU:n asetuksesta alkaen. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/1775).
- Suomella ei ole tähän poikkeamismahdollisuuksia. EU:n markkinoille voidaan saattaa ainoastaan hyljetuotteita, jotka ovat ns. inuiittipoikkeuksen alaisia. Suomessa ei ole tällaisia alkuperäiskansastatuksen omaavia alkuperäiskansoja (saamelaiskulttuuriin ei perinteisesti kuulu hylkeenpyynti)
- Esim. trofee-eläimen osia voidaan tuoda maahan

  ”hyljetuotteiden tuonti on sallittua myös silloin, kun se on luonteeltaan satunnaista ja kun siinä on kyse ainoastaan matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tavaroista. Näiden tavaroiden luonteen ja määrän on oltava sellainen, ettei tavaroita voida katsoa tuotavan kaupallisiin tarkoituksiin.”
- Hallituksen esitys tuo kansallisen lainsäädäntöön säädökseen vain teknisluonteisia lisäyksiä. Valvontavastuut, rangaistussäännöstö.
- **Suomen riistakeskuksen** tehtävä olisi: Kolmansista maista tuotavien hyljetuotteiden alkuperätodistusten todentaminen Tullin pyynnöstä. Näitä ei juurikaan ole odotettavissa.

© Suomen riistakeskus

Suomen merihyljekantojen hoitosuunnitelman päivitys (2018) ja kauppakielto

Hoitosuunnitelman päivityksen kokonaisuus:

- Hoitosuunnitelman taustaosion päivitys
- Vuonna 2007 valmistuneen hoitosuunnitelman toteutuksen arviointi
- Sidosryhmien kuulemiset
- Alueellisten riistaneuvostojen näkemykset
- Suomalaisten mielipiteet hylkeiden kannanhoidosta (Taloustutkimus 2018)
- Hylkeiden metsästäjille suunnattu kysely metsästyksestä ja saaliin hyödyntämisestä
- Alueelliset kuulemistilaisuudet (rannikon maakunnat)

Kauppakiellon haitalliset vaikutukset hyljekantojen hoidossa nousivat esiin alueellisten riistaneuvostojen näkemyksissä, sidosryhmien kanssa käydyissä keskusteluissa ja alueellisissa kuulemistilaisuuksissa

© Suomen riistakeskus

Suhtautuminen hylkeistä saatavien hyödykkeiden EU:n asettamaan kauppakieltoon

Keskiarvo 5-1, missä 5=täysin samaa mieltä, 4=jossakin määrin samaa mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 2=jossakin määrin eri mieltä ja 1=täysin eri mieltä

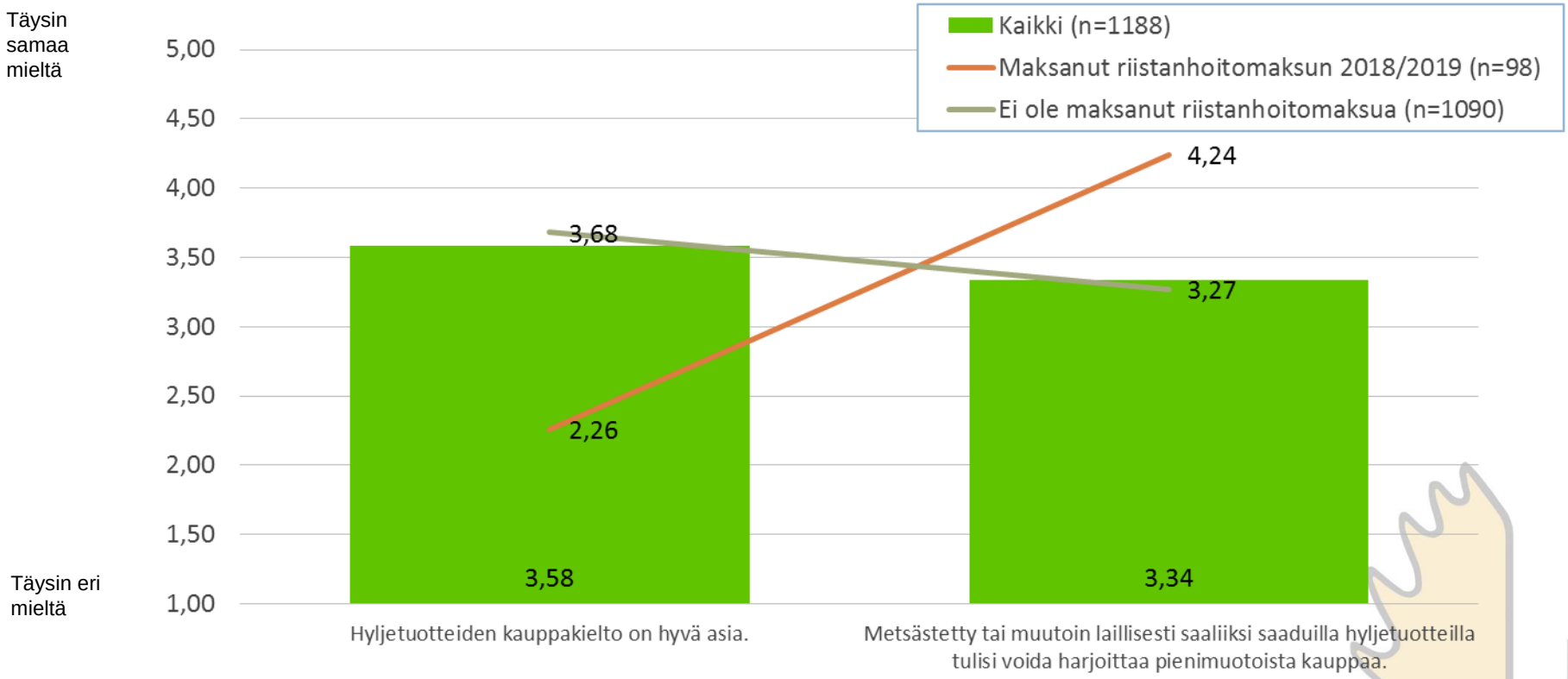

Vastaajat = 1188

Kauppakiellon vaikutuksia

- Kestävä käyttö vajaatehoista, koska EU:n kauppakielto vähentää kokeneiden pyytäjien pyynti-intoa. Hylkeenpyytäjiä muutoinkin vain ”kourallinen”
- Hylkeille jää rooli vahinkoeläimenä erityisesti ammattikalastuksen piirissä, koska lajit näyttäytyvät ainoastaan haittana, eikä niistä voi mitenkään hyötyä taloudellisesti.
- Mahdollisuudet hylkeiden esiintuomiseen rannikon pienimuotoisessa matkailussa estyvät monelta osin, koska kaikki pienimuotoinenkin tuotteistaminen (käsityöläistuotteet) estyy.
- Hylje pysyy kansalaisille etäisenä kokemuksena.
- Turismi mahdollista, mutta haastavaa monella tapaa.

© Suomen riistakeskus

Tulevaisuus kiellon suhteen

- Kauppakieltosäännöksen toteutuksen raportointi on vast'ikään valmistunut EU-komissiosta.

https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/animal_welfare/seals/seal_hunting.htm

- Muutoksia ei tulossa:

> ” The Commission stressed that it is working within a political and legal framework and that its task is to ensure that the EU seal regime is implemented according to the requests of co-legislators. There could be a possibility to improve the implementation procedures, but the Commission has no mandate to change the Council Regulation itself. Member States will use, to extent possible, whatever instruments they have at their disposal by way of direct bilateral cooperation or information at national level. **If there are specific issues to be discussed, this can be done through a simple exchange of information but, for the Commission, there is no need to establish a formal working group. “**

- **Hylkeiden hyödyntämisessä “pallo” on kansallisella pelikentällä.**

© Suomen riistakeskus